

**FIȘA DISCIPLINEI**  
**Anul universitar 2025-2026**  
**Anul de studiu 2, semestrul 2**

**1. Date despre program**

|                               |                                    |
|-------------------------------|------------------------------------|
| 1.1. Instituția de învățământ | <b>Universitatea din Craiova</b>   |
| 1.2. Facultatea               | <b>de Teologie Ortodoxă</b>        |
| 1.3. Departamentul            | <b>de Teologie</b>                 |
| 1.4. Domeniul de studii       | <b>Teologie</b>                    |
| 1.5. Ciclul de studii         | <b>Licență, seria 2024-2028</b>    |
| 1.6. Programul de studii      | <b>Teologie Ortodoxă Pastorală</b> |

**2. Date despre disciplină**

|                                       |           |                                        |                                            |                                 |          |                          |                   |               |
|---------------------------------------|-----------|----------------------------------------|--------------------------------------------|---------------------------------|----------|--------------------------|-------------------|---------------|
| 2.1. Denumire disciplina              |           | <i>Istoria bisericească universală</i> |                                            |                                 |          | 2.2. Cod                 | <b>D15TOPL443</b> |               |
| 2.3. Titularul activității de curs    |           |                                        | Pr. Lect. univ. dr. Cătălin Constantin DAN |                                 |          |                          |                   |               |
| 2.4. Titularul activității de seminar |           |                                        | Pr. Lect. univ. dr. Cătălin Constantin DAN |                                 |          |                          |                   |               |
| 2.5. Anul de studiu                   | <b>II</b> | 2.6. Semestrul                         | <b>I</b>                                   | 2.7. Tipul de evaluare (E/C/VP) | <b>C</b> | 2.8. Regimul disciplinei |                   | <b>DF, DO</b> |

**3. Timpul total estimat**

|                                                                                      |           |                     |           |                        |           |
|--------------------------------------------------------------------------------------|-----------|---------------------|-----------|------------------------|-----------|
| 3.1. Număr ore pe săptămână                                                          | <b>3</b>  | din care: 3.2. curs | <b>2</b>  | 3.3. seminar/laborator | <b>1</b>  |
| 3.4. Total ore din planul de învățământ                                              | <b>42</b> | din care: 3.5. curs | <b>28</b> | 3.6. seminar/laborator | <b>14</b> |
| Distribuția fondului de timp de studiu individual                                    |           |                     |           |                        | ore       |
| • Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe                        |           |                     |           |                        | 20        |
| • Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate |           |                     |           |                        | 10        |
| • Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri              |           |                     |           |                        | 10        |
| • Tutoriat                                                                           |           |                     |           |                        | 8         |
| • Examinări                                                                          |           |                     |           |                        | 2         |
| • Alte activități: activități de cercetare                                           |           |                     |           |                        | 8         |

|                                        |            |
|----------------------------------------|------------|
| 3.7 Total ore studiu individual        | 58         |
| 3.8 Total ore din planul de învățământ | 42         |
| 3.9 Total ore pe semestru              | <b>100</b> |
| 3.10 Numărul de credite                | <b>4</b>   |

**4. Precondiții (acolo unde este cazul)**

|                    |                                                                                                                                                                                                                                                                            |
|--------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 4.1. de curriculum | Cunoștințe privind izvoarele istorice, cronologia istorică, istoria răspândirii creștinismului în lume, promovarea religiei creștine evoluția bisericii în cele două părți ale Europei bisericii.Biserica Romano-Catolică și reformele sale.Luther și Reforma protestantă. |
|--------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|                    |                                                                                                                        |
|--------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 4.2. de competențe | Competențe de operare pe calculator (Word, Internet Explorer); capacitate de analiză, de sinteză și de gândire critică |
|--------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

#### 5. Condiții (acolo unde este cazul)

|                                                     |                                                                                              |
|-----------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------|
| 5.1. de desfășurare a cursului                      | Cursul se va desfășura în condițiile impuse de lege, urmând procesul de predare și învățare. |
| 5.2. de desfășurare a seminarului/<br>laboratorului | Sală specială destinată activităților practice                                               |

#### 6. Competențe specifice acumulate

|                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
|-------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Competențe profesionale | <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Cunoașterea specificului, trăsăturilor și notelor distinctive ale Istoriei bisericești universale;</li> <li>2. Cunoașterea marilor personalități ale Istoriei bisericești din această perioadă. Evoluția bisericii în ambele părți ale Imperiului și relațiile cu statul</li> <li>3. Aprofundarea izvoarelor istorice cu privire la organizarea și răspândirea bisericii creștine în provinciile Imperiului Roman.</li> <li>4. Interesul și lupta autorităților ecclesiastice și de stat pentru implementarea creștinismului în diferite provincii și regiuni ale Imperiului Roman;</li> <li>5. Însușirea cunoștințelor privind evoluția Bisericii creștine în cele două părți ale Imperiului Romano-bizantin</li> </ol> |
| Competențe transversale | <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Aplică reguli de muncă organizată și eficientă, dobândește atitudini responsabile față de domeniul didactic-științific, pentru valorificarea creativă a propriului potențial, cu respectarea principiilor și a normelor de etică profesională;</li> <li>2. Culege informații din medii științifice diverse, adaptând și aplicând aceste valori noi propriei doctrine și practici liturgice;</li> <li>3. Dobândește capacitatea de dialog cu celelalte discipline teologice și ramuri ale științei, în identificarea unei viziuni interdisciplinare, integratoare asupra vieții duhovnicești creștine.</li> </ol>                                                                                                         |

#### 7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

|                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
|---------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 7.1 Obiectivul general al disciplinei | Cunoașterea de către studenții a evoluției istorice a Bisericii creștine în context cultural, politic, social.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| 7.2 Obiectivele specifice             | <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Prezentarea corectă a izvoarelor istorice și de interpretare a lor pentru o bună cunoaștere a acestei istorii;</li> <li>2. Însușirea noțiunilor fundamentale cu privire la evoluția Bisericii în spațiul Imperiului Roman;</li> <li>3. Cunoașterea principalelor căi de pătrundere a creștinismului în spațiile noastre de astăzi;</li> <li>4. Conștientizarea importanței cunoașterii acestor izvoare istorice pentru documentarea vieții bisericești de pe teritoriul României de azi.;</li> <li>5. Obținerea capacității intelectuale și spirituale necesare prezentării fenomenului istoric în cauză și reflecțiile lui în actualitate.</li> </ol> |

#### 8. Conținuturi

|           |                   |            |
|-----------|-------------------|------------|
| 8.1. Curs | Metode de predare | Observații |
|-----------|-------------------|------------|

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                               |                   |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------|-------------------|
| 1.Pre-reformatorii: John Wicliff, Jan Hus, Girolamo Savonarola.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | Prelegere<br>Materiale didactice<br>imprimare | 2 oră             |
| 2. Reforma protestantă, preliminarii. Reforma în Germania-în general. Luther și cele 4 lucrări în favoarea reformei. Răspândirea Luteranismului.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Prelegere<br>Materiale didactice<br>imprimare | 2 ore             |
| 3. Reforma în Elveția. Jean Calvin.Reforma în Anglia. Dispute și curente noi în Protestantism                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | Prelegere<br>Materiale didactice<br>imprimare | 2 ore             |
| 4. Biserica Romano-Catolică și Contrareforma. Noi ordiene monahale în Apus-iezuiții. Dispute și învățături noi în catolicism-disputa haritologică                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | Prelegere<br>Materiale didactice<br>imprimare | 2 ore             |
| 5-6. Concordatele și Bisericile Ortodoxe. Patriarhia de Ohrida. Mitropolia de Karlowitz.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Prelegere<br>Materiale didactice<br>imprimare | 4 ore             |
| 7-8. Biserica Ortodoxă și Protestantismul.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                               | 4 ore             |
| 9-10. Patriarhii ortodocși și Mărturisirile de credință                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Prelegere<br>Materiale didactice<br>imprimare | 4 ore             |
| 11-12. Uniatismul și Bisericile Ortodoxe.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | Prelegere<br>Materiale didactice<br>imprimare | 4 ore             |
| 13. Desființarea statului papal și reînființarea lui. Problema căsătoriilor mixte în Germania. Problema învățământului sau lupta pentru cultură în Germania. Catolicismul în Germania.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | Prelegere<br>Materiale didactice<br>imprimare | 2 ore             |
| 14. Conciliul I Vatican.Conciliul II Vatican..Biserica Vechilor catolici.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | Prelegere<br>Materiale didactice<br>imprimare | 2 ore             |
| <b>8.2.Bibliografie</b><br>1. Pr. Prof. Dr. Viorel IONIȚĂ (coordonator), <i>Istoria bisericească universală</i> , vol. II, Ed. Basilica, București, 2021.<br>2. I. RĂMUREANU, M. ȘESAN, T. Bodogae, <i>Istoria bisericească universală</i> , vol. II, Ed. IBMBOR, București, 1993.<br>3. Pr. Prof. Univ. Dr. Emanoil BĂBUȘ, <i>Bizanțul, istorie și spiritualitate</i> , ediția a doua, revizuită și adăugită, Editura Sofia, București, 2010.<br>4. Pr. Prof. Univ. Dr. Adrian GABOR, <i>Biserica și Statul în primele patru secole</i> . Ed. Sofia, București, 2003.<br>4. Pr. Prof. Univ. Dr. Nicolae CHIFĂR, <i>Istoria creștinismului</i> , vol. 1, Ed. Universitatii „Lucian Blaga”, Sibiu, 2007.<br>5. Pr. Prof. Univ. Dr. Nicolae CHIFĂR, <i>Istoria creștinismului</i> , vol. 2, Ed. Universitatii „Lucian Blaga”, Sibiu, 2008.<br>6. I. GRĂMADĂ, <i>Cruciadele</i> , București, 1971.<br>7. E. BĂBUȘ, <i>Bizanțul între Occidentul creștin și Orientul islamic (sec. VII-XV)</i> , Editura Σοφία, București, 2005. |                                               |                   |
| <b>8.3.</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                               |                   |
| <b>Seminar</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | <b>Metode de predare</b>                      | <b>Observații</b> |
| 1. Pre-reformatorii: John Wicliff, Jan Hus, Girolamo                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | Expozitivă, discuție<br>colectivă             | 2 ore             |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                |       |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------|-------|
| Savonarola.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                |       |
| 2. Reforma protestantă. Răspândirea Luteranismului. Izvoare istorice.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Expozitivă, discuție colectivă | 2 ore |
| 3. Reforma în Elveția. Jean Calvin. Reforma în Anglia. Dispute și curente noi în Protestantism. Romano-catolică și contrareforma. Noi ordiene monahale în Apus-iezuiții.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Expozitivă, discuție colectivă | 2 ore |
| 3 Patriarhii ortodocși și mărturisirile de credință.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | Expozitivă, discuție colectivă | 2 ore |
| 4 Uniatismul și Bisericele Ortodoxe.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | Expozitivă, discuție colectivă | 2 ore |
| 5 Desființarea statului papal și reînființarea lui.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | Expozitivă, discuție colectivă | 2 ore |
| 6 Conciliul I Vatican. Conciliul II Vatican.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | Expozitivă, discuție colectivă | 2 ore |
| <b>8.4. Bibliografie orientativă:</b><br>1. Pr. Prof. Dr. Viorel IONIȚĂ (coordonator), <i>Istoria bisericească universală</i> , vol. II, Ed. Basilica, București, 2021.<br>2. I. RĂMUREANU, M. ȘESAN, T. Bodogae, <i>Istoria bisericească universală</i> , vol. II, Ed. IBMBOR, București, 1993.<br>3. Pr. Prof. Univ. Dr. Emanoil BĂBUȘ, <i>Bizanțul, istorie și spiritualitate</i> , ediția a doua, revizuită și adăugită, Editura Sofia, București, 2010.<br>4. Pr. Prof. Univ. Dr. Adrian GABOR, <i>Biserica și Statul în primele patru secole</i> . Ed. Sofia, București, 2003.<br>4. Pr. Prof. Univ. Dr. Nicolae CHIFĂR, <i>Istoria creștinismului</i> , vol. 1, Ed. Universitatii „Lucian Blaga”, Sibiu, 2007.<br>5. Pr. Prof. Univ. Dr. Nicolae CHIFĂR, <i>Istoria creștinismului</i> , vol. 2, Ed. Universitatii „Lucian Blaga”, Sibiu, 2008.<br>6. I. GRĂMADĂ, <i>Cruciadele</i> , București, 1971.<br>7. E. BĂBUȘ, <i>Bizanțul între Occidentul creștin și Orientul islamic (sec. VII-XV)</i> , Editura Σοφία, București, 2005. |                                |       |

### 1. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Temele de curs și seminar propuse sunt subiecte de actualitate în cercetarea fundamentală și aplicativă din domeniul Teologie, disciplina Istoria bisericească Universală. Tematica disciplinei acoperă conceptele majore relevante pentru aplicațiile specifice și pentru standardele comunității academice de profil. Conținuturile de învățare ajută la aprofundarea temeinică a teologiei istorice, răspunzând, prin aceasta, așteptărilor principalilor angajatori ai absolvenților acestei discipline: structurile eclesiale, structurile de asistență socială și structurile din domeniul educației, asigurând și o bună pregătire pentru admiterea la masterat.

### 2. Evaluare

| Tip activitate | 10.1 Criterii de evaluare                                      | 10.2 metode de evaluare | 10.3 Pondere din nota finală |
|----------------|----------------------------------------------------------------|-------------------------|------------------------------|
| 10.4 Curs      | Modul de analiză, sinteză și integrare a informației teoretice | Examen                  | 70%                          |

|                                                                                                                                                                                     |                                                                                         |                                                             |     |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------|-----|
| 10.5<br>Seminar/laborator                                                                                                                                                           | Modul de analiză, sinteză și transfer a cunoștințelor teoretice în lucrările de seminar | Lucrare de seminar și implicarea în activitățile de seminar | 30% |
| 10.6 Standard minim de performanță:                                                                                                                                                 |                                                                                         |                                                             |     |
| <b>Pentru nota 5 (cinci):</b> Cunoaște principale aspecte legate de Istoria bisericească Universală, izvoare istorice. Istorii bisericești și importanța lor pentru viața creștină. |                                                                                         |                                                             |     |

|                                                   |                                                                                       |                                                                                          |
|---------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Data completării</b><br>01.10.2025             | <b>Semnătura titularului de curs</b><br>Pr. Lect. univ. dr. Cătălin Constantin<br>DAN | <b>Semnătura titularului de seminar</b><br>Pr. Lect. univ. dr. Cătălin Constantin<br>DAN |
| <b>Data avizării în departament</b><br>01.10.2025 | <b>Semnătura director de departament</b><br><br>Pr. Lect. univ. dr. Mihai<br>CIUREA   |                                                                                          |